

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6CdoPr/8/2025                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1319201677                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 23.09.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Zemková             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:1319201677.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu pP. O. B. B., O.V., narodený XX. Y. XXXX, I. XXX/XX, M. K., Č. P., zastúpený: BAJO LEGAL, s.r.o., Landererova 8, Bratislava, IČO: 36 860 581, proti žalovanej Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Odbojárov 10, Bratislava, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (pôvodne Okresný súd Bratislava III) pod sp. zn. B3-61Cpr/5/2019, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8CoPr/6/2022 z 28. februára 2023, takto

### rozhodol:

D o v o l a n i e o d m i e t a.

Ž a l o b c o v i n á h r a d u t r o v d o v o l a c i e h o k o n a n i a n e p r i z n á v a.

### Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením č. k. 61Cpr/5/2019-308 z 9. marca 2022 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“ alebo „uznesenie okresného súdu“) prvým výrokom konanie zastavil, druhým výrokom žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie uznesenie odôvodnil právne § 61, § 62, § 161 ods. 1 a 2, § 185 ods. 2 a 3, § 255 ods. 2, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, § 316 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 18 ods. 1 a 2, § 19 ods. 2, § 19a ods. 1 a 2, § 20 ods. 1 a 2, § 20a ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 21 ods. 1 zákona č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách zrušeného 1. januára 2005 zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 1 ods. 4, § 7 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“), § 2 ods. 1, § 2 ods. 2 písm. a), § 6 ods. 1 písm. g), § 15 ods. 1 písm. a), § 15 ods. 2 písm. l) a n), § 21 ods. 1, § 23 ods. 1 písm. d), príloha 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o vysokých školách“).

3. Ako dôvod zastavenia konania súd prvej inštancie uviedol neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorú vzhliadol v nedostatku procesnej subjektivity žalovanej (ďalej aj „žalovaný“), keďže žalobca v žalobe označil organizačnú jednotku právnickej osoby, ktorá nemá právnu subjektivitu. Okresný súd uviedol, že žalobcom označený žalovaný Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave je súčasťou verejnej vysokej školy a ako rozpočtová organizácia zanikla v marci 2002. Z vykonaného dokazovania ako aj z vnútorných predpisov mal okresný súd za preukázané, že zamestnávateľom, a teda právnickou osobou s právnu subjektivitou, a to aj v pracovnoprávnom vzťahu so žalobcom bola Univerzita Komenského v Bratislave, nie samostatne Farmaceutická fakulta. Okresný súd poukázal na to, že zo štatútov žalovanej vyplýva, že žalovaná fakulta konala v mene Univerzity Komenského v Bratislave, ktorá je označená aj na všetkých súvisiacich pracovnoprávných dokumentoch ako zamestnávateľ. Z vnútorných predpisov Univerzity Komenského v Bratislave vyplýva, že dekan fakulty je síce oprávnený vykonávať právne úkony aj v pracovnoprávných vzťahoch, respektíve môže delegovať právo konať v pracovnoprávných vzťahoch aj na iné osoby, čo však neznamená prenesenie pracovnoprávnej subjektivity na fakultu ako súčasť Univerzity Komenského v Bratislave.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

4. O odvolaní žalobcu a Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej aj „Univerzita Komenského“) rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením sp. zn. 8CoPr/6/2022 z 28. februára 2023 (ďalej len „uznesenie odvolacieho súdu“ alebo „uznesenie krajského súdu“), v ktorom prvým výrokom odvolanie Univerzity Komenského v Bratislave odmietol, druhým výrokom napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil a tretím výrokom žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

5. V odôvodnení k odvolaniu Univerzity Komenského v Bratislave konštatoval, že nie je stranou sporu, a preto ani osobou oprávnenou podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu, preto odvolanie odmietol.

6. K odvolaniu žalobcu krajský súd uviedol, že je nedôvodné. K názoru odvolateľa, že na prenesenie pracovnoprávnej subjektivity postačuje úprava v stanovách právnickej osoby, v danom prípade v Štatúte Univerzity Komenského v Bratislave, krajský súd poukázal na znenie § 7 ods. 2 Zákonníka práce, ktorý umožňuje prenesenie pracovnoprávnej subjektivity na organizačnú jednotku zamestnávateľa dvomi spôsobmi, a to priamo osobitným predpisom alebo stanovami podľa osobitného predpisu. Podľa názoru krajského súdu prenesenie právnej subjektivity stanovami právnickej osoby musí umožňovať osobitný predpis. Zákonník práce sám odkazuje na osobitný predpis, preto ním sám nemôže byť. Osobitným predpisom v danom prípade je zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, ktorý však prenesenie pracovnoprávnej subjektivity na jednotlivé fakulty neumožňuje.

7. K námietke žalobcu, že Univerzita Komenského v Bratislave preniesla pracovnoprávnu subjektivitu zamestnávateľa na žalovaného v článku 4 ods. 2 Štatútu Univerzity Komenského, čím na neho preniesla spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti v oblasti pracovnoprávných vzťahov, a tým aj niesť zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov, odvolací súd uviedol, že uvedený článok Štatútu Univerzity Komenského v Bratislave nemôže zakladať pracovnoprávnu subjektivitu žalovaného, pretože zo Zákonníka práce vyplýva, že k jej preneseniu podľa stanov je potrebné, aby to umožňoval osobitný predpis, pričom uvedené ustanovenie Štatútu odkazuje aj na osobitný predpis, a to § 23 ods. 1 písm. d) Zákona o vysokých školách, ktoré však upravuje konanie orgánov akademickej samosprávy fakulty výlučne v mene verejnej vysokej školy, a nie vo vlastnom mene. Zamestnávateľom žalobcu preto nemohla byť Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave. Podľa krajského súdu je uvedený názor podložený aj dôkazmi v spise, a to pracovnou zmluvou žalobcu, dodatkami č. 1, 2 a 3, v ktorých je ako zamestnávateľ uvedená Univerzita Komenského v Bratislave. Predmetné dokumenty sú podpísané dekanom Farmaceutickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, keďže tento bol oprávnený na konanie v pracovnoprávných veciach v mene Univerzity Komenského v zmysle zákona o vysokých školách a podľa vnútorných predpisov Univerzity Komenského v Bratislave a Štatútu Farmaceutickej fakulty.

## Dovolanie

8. Proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP navrhujúc uznesenie krajského súdu ako aj uznesenie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. V dovolaní odvolaciemu súdu vytýkal, že v uznesení prijal viaceré arbitrárne závery, nevysporiadal sa s viacerými podstatnými tvrdeniami žalobcu v konaní a opomínal niektoré ustanovenia interných predpisov žalovaného, ktoré negujú odvolacím súdom prijaté závery. V tejto súvislosti poukázal na čl. 41 ods. 2 Štatútu Univerzity Komenského, ktorý odvolací súd interpretoval v rozpore s jeho znením ako aj v rozpore so znením § 7 ods. 2 Zákonníka práce. Z tohto článku vyplýva, že v postavení zamestnávateľa sú fakulty Univerzity Komenského v Bratislave ako organizačné jednotky a nie samotná Univerzita Komenského. Zároveň týmto článkom sa preniesla pracovnoprávna zodpovednosť zamestnávateľa aj na žalovaného, čím sa na neho preniesla aj spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti v oblasti pracovnoprávnych vzťahov a súčasne s tým aj niešť zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Dovolateľ poukázal na znenie § 7 ods. 2 Zákonníka práce, čl. 41 ods. 2 Štatútu Univerzity Komenského a čl. 1 ods. 3 Pracovného poriadku Univerzity Komenského, z ktorých nie je možné prijať iný záver, ako že zamestnávateľom žalobcu bola v tomto prípade Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského.

10. Uvedený záver vyplýva aj z pracovnej zmluvy žalobcu, z dodatku č. 1 až 3, z okamžitého skončenia pracovného pomeru, z odpovede žalovaného na oznámenie o trvaní na ďalšom zamestnávaní, z potvrdenia o zamestnávaní z 15. februára 2019, keďže v týchto dokumentoch je ako zamestnávateľ označený žalovaný, a nie Univerzita Komenského v Bratislave, pri sídle je vždy uvedené sídlo žalovaného, a nie Univerzity Komenského v Bratislave, všetky dokumenty sú podpísané dekanom žalovaného a v hlavičke je uvedený žalovaný, a nie Univerzita Komenského v Bratislave. Z uvedených dokumentov nevyplyva, že by dekan fakulty konal v mene niekoho iného ako v mene fakulty, tak ako to tvrdil odvolací súd.

11. Dovolateľ sa nestotožnil s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého prenesenie pracovnoprávnej subjektivity na organizačnú jednotku musí umožňovať osobitný predpis. Podľa dovolateľovho výkladu § 7 ods. 2 Zákonníka práce osobitný predpis by musel upravovať, že na organizačnú jednotku zamestnávateľa je možné preniesť stanovami pracovnoprávnu subjektivitu zamestnávateľa, t. j. duplicitne by upravoval to, čo hovorí Zákonník práce. Podľa názoru dovolateľa právnická osoba môže preniesť pracovnoprávnu subjektivitu na svoju organizačnú zložku priamo stanovami bez toho, aby k tomu mala ďalšie osobitné zmocnenie v osobitnom predpise, keďže takáto možnosť jej vyplýva z § 7 ods. 2 Zákonníka práce.

12. Dovolateľ krajskému súdu ďalej vytýkal, že nezobral do úvahy znenie čl. 1 ods. 3 a čl. 1 ods. 6 Pracovného poriadku Univerzity Komenského, podľa ktorých je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že fakulty sú v postavení zamestnávateľa a preto aj účastníkom pracovnoprávnych vzťahov. S týmito ustanoveniami sa však odvolací súd opomenul vysporiadať.

13. Zároveň dovolateľ poukázal na aktuálne znenie Štatútu Univerzity Komenského v Bratislave č. 5/2023, podľa ktorého má fakulta pracovnoprávnu subjektivitu - postavenie zamestnávateľa. V pracovnoprávnych vzťahoch na fakulte vystupuje ako zamestnávateľ príslušná fakulta ako organizačná zložka Univerzity Komenského. Uvedené ustanovenie umocňuje fakt, že postavenie zamestnávateľa majú fakulty, a nie samotná Univerzita Komenského v Bratislave.

14. K dovolaniu žalobcu sa vyjadrila namiesto označenej žalovanej strany sporu Univerzita Komenského v Bratislave (ďalej len „Univerzita“), ktorá nie je účastníkom sporu, a to prostredníctvom právneho zástupcu tak, že dovolanie nemá oporu v skutkových a právnych okolnostiach prípadu. Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie noriem hmotného práva, a nie práva procesného. S odkazom na § 23 ods. 1 písm. d) Zákona o vysokých školách v znení účinnom do 24. apríla 2022 uviedol, že fakulty ako

súčasť univerzity nemajú právnu subjektivitu, majú však právo konať v mene univerzity aj vo veciach uzatvárania, zmeny a zrušovania pracovnoprávných vzťahov. Farmaceutická fakulta nekonala v tejto veci vo vlastnom mene, ale išlo o úkon univerzity. Fakulta nemohla byť zamestnávateľom, ale len v jeho postavení. Zamestnávateľom bola aj naďalej Univerzita Komenského, ktorá v pracovnoprávných vzťahoch vystupovala vo svojom mene a mala zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

15. Univerzita sa vyjadrila aj k tvrdeniu dovolateľa, že Univerzita preniesla na základe Štatútu Univerzity Komenského v Bratislave pracovnoprávnu subjektivitu na fakultu, ako svoju organizačnú jednotku. Podľa názoru Univerzity možno na organizačnú zložku preniesť subjektivitu, ak osobitný predpis prizná organizačnej jednotke samostatnú pracovnoprávnu subjektivitu alebo ak osobitný predpis splnomocní subjekt, aby stanovami mohol organizačnej zložke priznať pracovnoprávnu subjektivitu. Zákon o vysokých školách nezveruje fakultám subjektivitu v oblasti pracovného práva, a nevyplyva z neho ani možnosť, že by verejná vysoká škola tak mohla učiniť prostredníctvom stanov, prípadne štatútu. Pracovnoprávnu subjektivitu nemožno priznať vnútorným predpisom zamestnávateľa bez zákonného splnomocnenia, preto je záver žalobcu, že na prenesenie pracovnoprávnej subjektivity postačuje úprava v Štatúte Univerzity Komenského v Bratislave neudržateľný.

16. Univerzita ďalej uviedla, že konanie nie je postihnuté žiadnymi závažnými deficitmi v dokazovaní, konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. To, že zamestnávateľom bola Univerzita a nie fakulta vyplýva z pracovnej zmluvy a všetkých súvisiacich pracovnoprávných dokumentov.

Posúdenie veci dovolacím súdom

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

18. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

19. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

20. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

21. V danom prípade z dovolania žalobcu vyplýva, že napáda uznesenie odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého odvolaciemu súdu vytýkal nesprávnu interpretáciu § 7 ods. 2 Zákonníka práce a interných predpisov Univerzity Komenského v Bratislave, z ktorých vyvodil nesprávny záver, že fakulta nemôže byť v postavení zamestnávateľa a nesprávny výklad pracovnoprávných dokumentov žalobcu, z ktorých malo vyplývať, že zamestnávateľom žalobcu bola Univerzita Komenského v Bratislave.

22. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. V prejednávanej veci bolo už o dovolaní rozhodnuté a to uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6CdoPr/12/2023 z 25. septembra 2024. Predmetné uznesenie odvolacieho súdu prešlo testom ústavnosti na Ústavnom súde Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd SR“) a nálezom IV. ÚS 615/2024-36 z 11. marca 2025 (ďalej len „nález“) bolo zrušené a vrátené na ďalšie konanie.

24. Civilný sporový poriadok obmedzuje možnosť podať dovolanie len na meritórne rozhodnutia (tzv. rozsudochné výroky) a z nemeritórnych rozhodnutí len voči tým, ktorými sa konanie končí (odmietnutie, zastavenie a pod.). Dôvodom je dôsledné a koncepčné uplatňovanie princípu mimoriadnosti opravných prostriedkov v tom zmysle, že na ich uplatnenie nie je právny nárok a dovolateľ musí splniť prísnejšie podmienky prípustnosti.

25. Dôvodom zastavenia konania pred súdom prvej inštancie bol neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky konania, a to absencia procesnej subjektivity žalovaného.

26. Podľa § 7 ods. 2 Zákonníka práce zamestnávateľ vystupuje v pracovnoprávných vzťahoch vo svojom mene a má zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Zamestnávateľom je aj organizačná jednotka zamestnávateľa, ak to ustanovujú osobitné predpisy alebo stanovy podľa osobitného predpisu. Ak je účastníkom pracovnoprávného vzťahu zamestnávateľ, nemôže ním byť súčasne jeho organizačná jednotka a naopak.

27. Podľa § 6 ods. 1 písm. g) zákona o vysokých školách do samosprávnej pôsobnosti verejnej vysokej školy patrí uzatváranie, zmeny a zrušovanie pracovnoprávných vzťahov a určovanie počtu a štruktúry pracovných miest na vysokej škole.

28. Podľa § 6 ods. 4 zákona o vysokých školách ak sa vysoká škola člení na fakulty, vykonávajú fakulty samosprávnú pôsobnosť verejnej vysokej školy v rozsahu ustanovenom v § 23.

29. Podľa § 15 ods. 1 písm. a) zákona o vysokých školách verejná vysoká škola vydáva štatút verejnej vysokej školy.

30. Podľa § 15 ods. 2 písm. n) zákona o vysokých školách štatút verejnej vysokej školy obsahuje najmä pravidlá výkonu pôsobnosti fakúlt vo veciach, v ktorých konajú v mene vysokej školy (§ 23 ods. 1).

31. Podľa § 23 ods. 1 písm. d) zákona o vysokých školách orgány akademickej samosprávy fakulty majú v súlade s týmto zákonom právo v mene verejnej vysokej školy rozhodovať alebo konať vo veciach patriacich do samosprávnej pôsobnosti vysokej školy (§ 6) ako uzatváranie, zmeny a zrušovanie pracovnoprávných vzťahov v rozsahu a za podmienok určených v štatúte verejnej vysokej školy [§ 15 ods. 2 písm. l)]

32. Dovolateľ v dovolaní namietal nesprávnu interpretáciu § 7 ods. 2 Zákonníka práce.

33. Dovolací súd s poukazom na príslušné ustanovenia Zákonníka práce, zákona o vysokých školách a štatútu sťažovateľky dospel v predchádzajúcom uznesení z 25. septembra 2024 k záveru, podľa ktorého fakulta ako organizačná jednotka verejnej vysokej školy (sťažovateľky) má právnu subjektivitu v pracovnoprávných vzťahoch, a tým aj procesnú subjektivitu v individuálnom pracovnom spore. Najvyšší súd SR konštatoval, že k takémuto záveru dospel prostredníctvom jazykového a logického výkladu dotknutých ustanovení označených právnych aktov.

34. Ústavný súd SR v dotknutom náleze uviedol, že spôsobilosť na práva a povinnosti právnická osoba spravidla nadobúda okamihom svojho vzniku, týmto momentom získava aj spôsobilosť na právne úkony, ako aj procesnú a deliktuálnu spôsobilosť. V okolnostiach danej veci bola spornou otázka, či fakulta ako organizačná súčasť sťažovateľky Univerzita Komenského v Bratislave (ktorá nebola účastníkom dovolacieho konania - poznámka dovolacieho súdu) mala v relevantnom období spôsobilosť na práva a povinnosti v oblasti pracovnoprávných vzťahov a s tým súvisiacu procesnú subjektivitu. Vo všeobecnej rovine je potrebné uviesť, že ustanovenia Zákonníka práce (§ 7 ods. 2 Zákonníka práce) upravujúce právnu subjektivitu pre oblasť pracovnoprávných vzťahov predstavujú lex specialis voči právnej úprave, ktorá túto problematiku reguluje pre celú oblasť občianskoprávných alebo obchodnoprávných vzťahov. Osobitosťou označenej právnej úpravy je to, že Zákonník práce pre okruh pracovnoprávných vzťahov vytvára základný právny rámec na jej prenesenie na organizačné jednotky právnických osôb (čo nevylučuje pre riešenie konkrétnej otázky založenie vzťahu špeciality iným predpisom aj oproti naostatok označenému zákonu, ako bude objasnené v nasledujúcej časti odôvodnenia).

35. Zo znenia § 7 ods. 2 druhej vety Zákonníka práce vyplýva, že predpokladom nadobudnutia právnej subjektivity organizačných jednotiek právnických osôb pre oblasť pracovnoprávných vzťahov je jej prenos, a to buď priamo osobitným predpisom, alebo stanovami podľa osobitného predpisu (§ 7 ods. 2 druhá veta Zákonníka práce). Týmto osobitným predpisom upravujúcim postavenie organizačných jednotiek právnických osôb je spravidla ten právny predpis, na základe ktorého je regulované postavenie právnickej osoby, ktorej súčasťou je organizačná zložka. V okolnostiach danej veci je týmto právnym predpisom zákon o vysokých školách.

36. V nadväznosti na uvedené nie je sporné, že zákon o vysokých školách predmetné postavenie fakúltam *expressis verbis* nepriznáva. Z hľadiska argumentácie vyplývajúcej z uznesenia dovolacieho súdu napadnutého ústavnou sťažnosťou je však spornou interpretácia slovného spojenia „osobitný predpis“, resp. slovného spojenia „stanovami podľa osobitného predpisu“ (§ 7 ods. 2 druhá veta Zákonníka práce).

37. Najvyšší súd SR v napadnutom uznesení uviedol, že za „osobitný predpis možno považovať aj interný alebo organizačný predpis, spĺňajúci funkciu stanov teda i štatút univerzitnej verejnej vysokej školy“. Označená interpretačná konštrukcia bola následne východiskom pre záver, podľa ktorého „univerzita môže štatútom... preniesť pracovnoprávnu subjektivitu na orgány akademickej samosprávy fakulty..., a to práve na základe § 7 ods. 2 Zákonníka práce v spojení s § 6 ods. 1 písm. g/ a § 6 ods. 4 zákona o vysokých školách.“.

38. V nadväznosti na označený výkladový variant pojmu „osobitný predpis“, pod ktorý je potrebné podľa Najvyššieho súdu SR subsumovať aj interný alebo organizačný predpis (štatút alebo stanovy), Ústavný súd SR konštatoval, že takto vyložený obsah pojmu „osobitný predpis“ popiera terminologickú jednotu pojmov použitých v Zákonníku práce, a to preto, lebo zákonodarca v § 7 ods. 2 druhej vete Zákonníka práce *prima facie* pojmovo rozlišuje medzi osobitným predpisom na jednej strane a stanovami (štatútom) ako interným normatívnym aktom organizačnej povahy právnickej osoby (vydávaným na základe osobitného predpisu) na strane druhej. Samotný štatút, resp. jeho vydanie teda musí byť umožnené osobitným predpisom, a ak je na základe splnenia takého predpokladu vydaný, môže byť právnym dôvodom prenosu právnej subjektivity na organizačnú jednotku právnickej osoby, avšak len za predpokladu, ak osobitný právny predpis vytvára rámec pre takú vecnú úpravu štatútom (prenos právnej subjektivity).

39. Ústavný súd SR je názoru, že formulácia „osobitné predpisy alebo stanovy podľa osobitného predpisu“ znamená jasné rozlíšenie (resp. nestotožnenie) oboch druhov normatívnych právnych aktov, a to všeobecne záväzného normatívneho právneho aktu (osobitný predpis), resp. interného normatívneho právneho aktu (stanovy, štatút).

40. Sumarizujúc už uvedené, Ústavný súd SR zastáva názor, že dôvody uznesenia dovolacieho súdu vytvárajú predpoklad, podľa ktorého jediným zmysluplným interpretačným variantom výkladu označeného normatívneho textu (§ 7 ods. 2 druhej vety Zákonníka práce) sa javí ten, ktorý rozlišuje medzi pojmom „osobitný predpis“ ako všeobecne záväzný právny predpis priamo zakladajúci právnu subjektivitu organizačnej zložky (ktorého pojmovou súčasťou nie je interný normatívny akt) a pojmom „stanovy podľa osobitného predpisu“, ktorým sa rozumie interný normatívny právny akt organizačnej povahy, ktorý je právnická osoba podľa osobitného všeobecne záväzného právneho predpisu oprávnená prijať a v rámci neho (stanov, resp. štatútu) si upraviť svoje vnútorné pomery, a to vrátane prenosu pracovnoprávnej subjektivity na svoju organizačnú zložku. Nad rámec uvedeného je však potrebné, a to výsledkovo primárne, analyzovať (v konečnom dôsledku podstatnú) otázku, či právna úprava, ktorá primárne regulovala právne postavenie univerzity v čase relevantnom pre posúdenie danej záležitosti, umožňovala, aby univerzita mohla svoje vnútorné pomery upraviť v podobe prenosu pracovnoprávnej subjektivity na svoje organizačné zložky (fakulty) už popísaným spôsobom (predpokladaným v § 7 ods. 2 Zákonníka práce ako možnosť viazanú na osobitný predpis alebo na taký predpis a podľa neho vydané stanovy).

41. Ústavný súd SR pre svoje ďalšie úvahy považoval za rozhodujúce znenie § 6 ods. 4 zákona o vysokých školách v spojení s § 23 ods. 1 písm. d) zákona o vysokých školách v znení účinnom v rozhodujúcom čase.

42. Podľa § 6 ods. 4 zákona o vysokých školách ak sa vysoká škola člení na fakulty, vykonávajú fakulty samosprávnu pôsobnosť verejnej vysokej školy v rozsahu ustanovenom v § 23.

43. Podľa § 23 ods. 1 písm. d) zákona o vysokých školách orgány akademickej samosprávy fakulty majú v súlade s týmto zákonom právo v mene verejnej vysokej školy rozhodovať alebo konať vo veciach uzatvárania, zmeny a zrušovania pracovnoprávnych vzťahov v rozsahu a za podmienok určených v štatúte verejnej vysokej školy.

44. Z citovaných ustanovení vyplýva, že fakulta (za predpokladu, ak to ustanovuje štatút) je oprávnená konať v pracovnoprávnych veciach, avšak s tým obmedzením, že jej oprávnenie konať v týchto záležitostiach je profilované iba na konanie v mene verejnej vysokej školy, a nie samostatne. Z označených ustanovení je preto zrejmé, že tieto v čase rozhodujúcom pre posúdenie danej veci nevytvárali normatívny priestor na prenos pracovnoprávnej subjektivity zo sťažovateľky na jej fakultu (fakulty), a to ani v rovine regulácie prijatej prostredníctvom interného normatívneho právneho aktu. Priestor na prenos pracovnoprávnej subjektivity v tom zmysle, aby fakulta bola zamestnávateľom buď v kontexte prvej alternatívy podľa druhej vety § 7 ods. 2 Zákonníka práce (ustanovenie takej konštrukcie osobitným predpisom), alebo aby mohla byť zamestnávateľom v kontexte druhej alternatívy podľa označeného ustanovenia (ustanovenie takej konštrukcie stanovami, teda štatútom podľa osobitného predpisu), teda zákonodarca neposkytol.

45. Na daný účel je potrebné opätovne zdôrazniť, že predmetná právna úprava kogentným spôsobom vymedzovala priestor možného autonómneho pôsobenia verejnej vysokej školy pre oblasť regulácie jej vnútorných pomerov, pričom oblasť pracovnoprávnej subjektivity bola ponechaná vo výlučnej sfére verejnej vysokej školy, čo zákonodarca vyjadril tým, že fakulta (ak tak ustanoví štatút) je oprávnená v pracovnoprávnych vzťahoch vystupovať iba v mene verejnej vysokej školy, a preto nositeľom práv a povinností v oblasti pracovnoprávnych vzťahov je verejná vysoká škola, ktorej je fakulta ako organizačná zložka súčasťou.

46. V tejto súvislosti je evidentné, že úprava kritickej otázky v § 23 ods. 1 písm. d) zákona o vysokých školách, aj keď sa týka pracovnoprávných vzťahov, má povahu osobitného predpisu, resp. ustanovenia (lex specialis), a to aj vo vzťahu k Zákonníku práce. To zodpovedá ustanoveniam § 2 ods. 3 zákona o vysokých školách, § 1 ods. 4 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 Zákonníka práce, keď úprava špecifickej pracovnoprávnej otázky v zákone o vysokých školách má prednosť pred úpravou takej problematiky oboma ďalšími označenými zákonmi (regulujúcimi pracovnoprávne vzťahy len zástupne, a to aj navzájom voči sebe v ich vymenovanom poradí). Ustanovenie zákona o vysokých školách v jeho časovo aktuálnom znení sa totiž vzťahuje na špecifické vecné súvislosti rozhodovania a konania vo veciach uzatvárania, zmeny a zrušovania pracovnoprávných vzťahov na pojmovom rozhraní „verejná vysoká škola“ a „orgány akademickej samosprávy fakulty“ (podmienené úpravou štatútu verejnej vysokej školy), avšak len na konanie v mene verejnej vysokej školy. Bez ohľadu na iné subjekty, ktorých sa môže týkať všeobecná pracovnoprávna úprava (zamestnávateľov a ich organizačných zložiek v zmysle § 7 ods. 2 Zákonníka práce a ním predpokladaného nadväzujúceho osobitného predpisu, resp. aj stanov na jeho základe), pokiaľ ide o verejnú vysokú školu a jej fakulty pri posúdení právnych účinkov pracovnoprávných úkonov, je určujúce skôr označené a citované ustanovenie zákona o vysokých školách na báze princípu lex specialis derogat legi generali. To však možno v uvedenom kontexte vykladať tak, že zákon o vysokých školách ako osobitný predpis neposkytuje priestor na prenos pracovnoprávnej subjektivity v niektorej z oboch fakultatívnych alternatív podľa § 7 ods. 2 Zákonníka práce, ponímať aj ako kompatibilitu oboch zákonných úprav (bez ohľadu na to, že nie nevyhnutnú).

47. V konečnom dôsledku, ak by zákonu (tu osobitnému a kogentne formulovanému ustanoveniu zákona o vysokých školách) odporoval samotný interný normatívny akt (štatút verejnej vysokej školy), ako tomu bolo aj v tomto spore (čl. 41 Štatútu Univerzity Komenského v Bratislave, podľa ktorého boli fakulty v postavení zamestnávateľa), právne účinky vyvoláva zákon, ktorý v dotknutom rozsahu priamo neguje úpravu štatútu; (vzhľadom na intertemporálne aplikačné súvislosti Ústavný súd SR a ani dovolací súd vo vzťahu k riešenej otázke nekomentujú relevantné legislatívne zmeny účinné od 25. apríla 2022, resp. aktuálny právny stav rozsahu obmedzení prenosu výkonu samosprávnej pôsobnosti verejnej vysokej školy štatútom na jej fakulty, keďže je to pre posudzovanú vec neaktuálne).

48. Kontextuálne je potrebné uviesť, že z ustanovení Civilného sporového poriadku nevyplýva, akým spôsobom má byť označená strana konania vo veci, ktorá sa týka jej organizačnej zložky. Preto v prípade, ak strana konania nebola označená spôsobom, ktorý by nevzbudzoval pochybnosti, kto je za stranu konania označený, boli všeobecné súdy povinné túto nejasnosť odstrániť postupom podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, čo v okolnostiach danej veci aj okresný súd vykonal. Z obsahu pripojeného súdneho spisu okresného súdu je zrejmé, že žalobca mimo akejkoľvek rozumnej pochybnosti považoval fakultu sťažovateľky za subjekt s právnou subjektivitou, a to z hľadiska hmotného, ako aj procesného práva. Na túto skutočnosť potom okresný súd s poukazom na príslušné ustanovenia Civilného sporového poriadku a zákona o vysokých školách procesne reagoval zastavením konania pre neodstrániteľnú prekážku konania, pretože za žalovaného bol označený ten, kto nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

49. Dovolací súd s poukazom na vyššie uvedené závery konštatuje, že dovolanie nie je dôvodné a preto ho odmietol podľa § 441 písm. f) CSP.

50. O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 451 ods. 3 veta druhá CSP, keďže náhradu trov konania nie je možné priznať žalovanej označenej v spore z dôvodu nedostatku procesnej spôsobilosti a žalobca ako dovolateľ ani podľa § 255 ods. 1 CSP a contrario úspech v spore nemal a de facto i zaviniť, že dovolanie bolo odmietnuté (analogicky § 256 ods. 1 CSP) na základe nedostatku procesnej spôsobilosti označenej žalovanej. O trovách Univerzity dovolací súd nerozhodoval, pretože nie je žalovanou stranou v spore, žalovanou bola fakulta.

51. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.



**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.